

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea 1347/1997, Legea 451/2001)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Scopul proiectului este de a efectua modificări și completări la Legea privind deșeurile de producție și menajere nr. 1347 din 09.10.1997 și Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător în vederea racordării legislației din domeniul colectării și comercializării deșeurilor de metale feroase și neferoase la principiile de reglementare a activității de întreprinzător stabilite prin Legea nr.235-XVI din 20.07.2006.

d. Suficiența argumentării. În opinia autorului oportunitatea elaborării proiectului a fost dictată de necesitatea demonopolizării activităților de comercializare și de export ale resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, precum și în vederea racordării legislației din domeniul colectării și comercializării acestora la principiile de reglementare a activității de întreprinzător stabilite prin Legea nr.235-XVI din 20.07.2006.

Actualmente, art. 18 alin.1 pct.16 din Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător prevede că activitatea de colectare, păstrare, prelucrare, comercializare, precum și exportul resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată se supune reglementării prin licențiere de către Camera de Licențiere.

Totodată, art. 20. alin. (4) al Legii nr. 1347 din 09.10.97 privind deșeurile de producție și menajere prevede că colectarea și achiziționarea de la persoane fizice, pe teritoriul Republicii Moldova, de către subiecții activității de întreprinzător licențiați a deșeurilor de metale feroase și neferoase și a reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora, a bateriilor de acumulate uzate se efectuează în modul stabilit de legislație.

Autorul proiectului menționează în Nota informativă că actualmente domeniul de colectare și comercializare a deșeurilor este reglementat prin Hotărârea de Guvern nr.276 din 20.23.2000

cu privire la reglementarea colectării, achiziționării și comercializării resurselor secundare și Hotărârea de Guvern nr. 1284 din 02.10.2002 despre aprobarea Regulamentului privind modul de desfășurare a concursului pentru obținerea licenței de comercializare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulatoare uzate, inclusiv în stare prelucrată, către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, precum și exportul acestora.

Cu referire la Hotărârea Guvernului nr.276 din 20.23.2000 cu privire la reglementarea colectării, achiziționării și comercializării resurselor secundare, menționăm că aceasta a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr.118 din 11.02.2013 cu privire la abrogarea unor hotărâri ale Guvernului.

Hotărârea Guvernului nr. 1284 din 02.10.2002 denotă faptul că condițiile de participare la concursul de obținere a licenței în domeniul vizat sunt prescrise după modelul unui singur agent economic, astfel, din start fiind eliminată concurența și monopolizată piața exportului deșeurilor de metale feroase (persoane juridice cu experiență în domeniul de cel puțin 7 ani, să dispună de cel puțin 3 filiale, care se ocupă cu colectarea și/sau păstrarea resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, capital statutar în mărime de cel puțin trei milioane lei, confirmat prin prezentarea documentelor corespunzătoare, teren industrial specializat (suprafețe cu acoperire de beton (asfalt), cu aria de cel puțin 30 mii m.p suprafețe utilizate, inclusiv încăperi închise pentru păstrarea și prelucrarea resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase).

Astăzi în Republica Moldova unica întreprindere care întrunește condițiile expuse mai sus și dispune de dreptul la exportul resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulatoare uzate, inclusiv în stare prelucrată este S.A. „Metalferos”, cu un capital social de 3,6 mil. lei și cu vânzări de 1,2 mlrd. lei pentru anul 2013, achitând în buget impozite, taxe și dividende în valoare de 85 mln. lei. Însă , tot în anul 2013 a solicitat restituirea TVA în valoare de 99,87 mln. lei.

Reieșind din cele expuse, considerăm că proiectul înaintat este unul util și respectă interesul public.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Art. 151-Licențierea activității de colectare, păstrare, prelucrare, comercializare, precum și exportul resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată.

(2) Condițiile obligatorii de licențiere pentru solicitantul de licență în vederea desfășurării activității:

1) de colectare, păstrare și prelucrare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată, sunt:

a) deținerea în proprietate sau în locațiune de suprafețe utilizate, inclusiv încăperi închise pentru păstrarea resturilor și deșeurilor de metale neferoase, dispozitive de încărcare, aparate de măsurare și cântărire;

b) dispunerea de documentație referitor la procesul tehnologic pentru prelucrarea industrială a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, precum și utilaj specializat necesar pentru respectarea acestui proces tehnologic.

2) de comercializare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată, către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, precum și exportul acestora:

În cazul dat, nu este clară oportunitatea introducerii modificărilor respective și anume delimitarea licențelor pentru activitate în domeniul „colectare, păstrare și prelucrare a resturilor și deșeurilor de metale” fără dreptul de a le comercializa, de cea care oferă dreptul de a comercializa marfa.

Conform datelor Camerei de Licențiere în prezent în Republica Moldova dispun de licență în domeniul dat 135 de întreprinderi. Reieșind din faptul că acești agenți economici vor avea doar dreptul de colectare, păstrare și prelucrare a deșeurilor de metal, inevitabil vor fi

implicați în scheme frauduloase de comercializare ilicită a acestor deșeuri, fapt care va genera riscuri sporite de corupție în privința angajaților organelor de control.

De asemenea, considerăm oportun ca autorul să prevadă în textul acestui articol condiții clare pentru obținerea licenței de colectare, păstrare și prelucrare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată (suprafața terenului, suprafața depozitului, numărul minim și caracteristicile mijloacelor speciale, capitalul social etc.)

Recomandarea: Propunem autorului proiectului să revizuiască dispoziția art. 15¹ prin introducerea în alin. 2. pct. 2 a următorului text ” colectare, păstrare, prelucrare și comercializare a resturilor.....”, inclusiv cu stabilirea clară a condițiilor de licențiere pentru acest gen de licență.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Art. 15¹ alin. 2) – „ de comercializare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată, către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, precum și exportul acestora:

- a) deținerea licenței pentru colectarea, păstrarea și prelucrare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase;**
- b) deținerea în proprietate sau arendă a unei suprafețe consolidate (betonate sau asfaltate) cu aria de cel puțin 1.5 ha, precum și a încăperii închise (depozit) pentru păstrarea și prelucrarea resturilor și deșeurilor de metale neferoase cu suprafața nu mai mică decât 300 m²;**
- c) dispunerea de utilaj specializat (în funcțiune) de prelucrare și transportare a deșeurilor : macara pentru încărcare (descărcare) a deșeurilor; cântar cu capacitatea de cel puțin 30 tone; șaiaba magnetică; autoîncărcător;**
- d) dispunerea de capital social în mărime de cel puțin 4 milioane lei .”**

Autorul proiectului prevede următoarele cerințe obligatorii de licențiere pentru solicitantul de licență în vederea desfășurării activității de comercializare și export a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată: deținerea în proprietate sau arendă a unei suprafețe consolidate (betonate sau asfaltate) cu aria de cel puțin 1.5 ha, precum și a încăperii închise (depozit) pentru păstrarea și prelucrarea resturilor și deșeurilor de metale neferoase cu suprafața nu mai mică decât 300 m², dispunerea de capital social în mărime de cel puțin 4 milioane lei.

Considerăm că aceste cerințe sunt excesive pentru agenții economici care dețin licența pentru colectarea, păstrarea și prelucrarea resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată și vor dori să obțină licența pentru comercializarea și exportul acestor resturi și deșeuri, deoarece și în aceste condiții stabilite sunt prea puțini agenți economici care ar putea întruni cerințele înaintate.

Recomandarea: Recomandăm autorului proiectului revizuirea condițiilor referitoare la suprafața minimă a terenurilor betonate sau asfaltate și încăperilor închise (depozite) în sensul micșorării acestora. În cazul când există careva cerințe tehnice minime obligatorii, de indicat aceste norme în Nota informativă.

De asemenea propunem autorului să revadă suma capitalului social de care trebuie să dispună agentul economic în sensul micșorării acestei sume, reieșind din calculul costurilor tehnicii minime obligatorii de care acesta trebuie să dispună reieșind din cerințele stabilite.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Ion Pruteanu
inspector principal al Direcției legislație și expertiză anticorupție
24 Martie 2014